

USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE

УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

CONSTITUTIONAL COURT
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

COUR CONSTITUTIONNELLE
DE BOSNIE-HERZEGOVINE

Broj: **AP-2985/19**
Sarajevo, 3.12.2021. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Parlament Federacije BiH

Hamdije Kreševljakovića br. 3
71000 Sarajevo

Primijeno: 03-12-2021			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	2298	/21

01/e, 02/c

PREDMET: Dostava Odluke AP-2985/19

Poštovani,

u prilogu dopisa dostavljamo vam odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP-2985/19 od 8.7.2021. godine.

S poštovanjem,

Registar
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zvonko Mijan

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+ 387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
sud@ccbh.ba

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Velikom vijeću, u predmetu broj **AP 2985/19**, rješavajući apelaciju **Nebojše Vrhovca**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 18. stav (3) tačka 1), člana 57. stav (2) tačka b), člana 59. st. (1), (2) i (3) i člana 62. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik

Miodrag Simović, potpredsjednik

Mirsad Ćeman, potpredsjednik

Valerija Galić, sutkinja

Seada Palavrić, sutkinja

Zlatko M. Knežević, sudija

na sjednici održanoj 8. jula 2021. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Djelimično se usvaja apelacija **Nebojše Vrhovca**.

Utvrđuje se povreda prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Ukida se Presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu kojim je odlučivano o naknadi za odvojen život i smještaj.

Predmet se vraća Kantonalnom sudu u Novom Travniku, koji je dužan da donese novu odluku, u skladu sa članom I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i članom II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno članom 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, članom 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i članom 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, te stavovima iz obrazloženja ove odluke.

Na osnovu člana 72. stav (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da, u skladu sa ovom odlukom, preduzmu mjere iz svoje nadležnosti u pravcu osiguranja poštivanja prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, člana 1. Protokola broj 12 uz

Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima.

Na osnovu člana 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se Kantonalnom sudu u Novom Travniku, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja ove odluke obavijeste Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

Odbija se kao neosnovana apelacija **Nebojše Vrhovca** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu kojim je odlučeno o naknadi na ime umanjениh plaća.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Nebojše Vrhovca** podnesena protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine u dijelu u kojem je podnesen prijedlog za donošenje dopunske presude zbog toga što je preuranjena.

Odluku objaviti u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, „Službenom glasniku Republike Srpske“ i „Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Nebojša Vrhovac (u daljnjem tekstu: apelant) iz Prnjavora podnio je 19. jula 2019. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Kantonalnog suda u Novom Travniku (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine. Apelant je 22. februara 2021. godine dopunio apelaciju.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 23. Pravila Ustavnog suda, od Kantonalnog suda, Općinskog suda u Travniku (u daljnjem tekstu: Općinski sud) i Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: tuženi) zatraženo je 19. novembra 2020. godine da dostave odgovore na apelaciju.

3. Kantonalni sud, Općinski sud i tuženi su dostavili odgovore na apelaciju u periodu od 30. novembra do 11. decembra 2020. godine.

III. Činjenično stanje

4. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

5. Apelant je 12. maja 2018. godine podnio tužbu Općinskom sudu protiv tuženog radi potraživanja iz radnog odnosa. Apelant je naveo da mu je rješenjem tuženog od 27. februara 2018. godine priznato pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj u mjestu u kojem radi, te pravo na naknadu troškova prijevoza. Nakon što je Ministarstvo pravosuđa i uprave SBK aktom od 20. marta 2018. godine naložilo svim pravosudnim institucijama analizu rješenja, te njihovo usaglašavanje sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o plaćama), predsjednica Općinskog suda u Bugojnu je donijela rješenje od 26. marta 2018. godine, koje je potvrđeno rješenjem od 10. aprila 2018. godine, kojim je stavljeno van snage prethodno doneseno rješenje uz utvrđenje da apelant ima pravo na naknadu troškova prijevoza. Apelant je predložio da sud donese presudu kojom će poništiti rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine i obavezati tuženog da mu isplati određeni novčani iznos na ime naknade za odvojeni život i smještaj, zatim, određeni novčani iznos zbog nezakonito umanjenih plaća, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka.

6. Presudom Općinskog suda broj 51 0 Rs 141466 18 Rs od 25. decembra 2018. godine odbijen je kao neosnovan apelantov tužbeni zahtjev kojim je tražio da se obaveže tuženi da mu isplati određeni novčani iznos na ime neisplaćene naknade za odvojeni život i smještaj za određeni period, da mu isplati određeni novčani iznos zbog nezakonito umanjenih plaća za određeni period sa zakonskom

zateznom kamatom, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka. Istom presudom obavezan je apelant da tuženom naknadi troškove parničnog postupka (sve preciznije navedeno u izreci presude).

7. Prvostepeni sud je obrazložio da je na osnovu provedenih dokaza, te njihovom ocjenom, u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), utvrdio da je apelant imenovani sudija Općinskog suda u Bugojnu, te da ima prijavljeno prebivalište u Prnjavoru. Dalje, Općinski sud je naveo da je prilikom ocjene apelantovog tužbenog zahtjeva kao nesporno utvrđeno da je Ustavni sud (u obrazloženju je očiglednom greškom navedeno Ustavni sud FBiH) donio Odluku broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine kojom je utvrđeno „da je zakonodavna vlast donošenjem Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca onemogućila sudijama ostvarivanje prava na naknadu troškova odvojenog života i smještaja, te da su samim tim u pogledu ostvarivanja istih prava diskriminirani u odnosu na zaposlenike u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti“. Utvrđeno je da je Vlada tuženog donijela Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću, te zaključak od 20. jula 2012. godine kojim je utvrđeno da će se isplata naknada sudijama i stručnim saradnicima koje nisu obuhvaćene Zakonom o plaćama dalje vršiti shodno propisima koji vrijede za sve budžetske korisnike. U tom pravcu Općinski sud je pojasnio da je članom 3. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatka na plaću utvrđeno da zaposlenik čije je mjesto prebivališta udaljeno od mjesta rada više od 70 km ima pravo na naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu u kojem radi u iznosu od 200,00 KM mjesečno, te pravo na naknadu troškova prijevoza. Općinski sud je naveo da su navedeni propisi predstavljali pravni osnov za donošenje rješenja od 27. februara 2018. godine kojim je poslodavac priznao apelantu pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj u mjestu rada i pravo na naknadu troškova prijevoza. Općinski sud je, dalje, utvrdio da je Vlada tuženog putem Ministarstva pravosuđa i uprave aktom od 20. marta 2018. godine tražila analizu rješenja radi usaglašavanja sa Zakonom o plaćama. Nakon toga tuženi je 26. marta 2018. godine donio rješenje kojim je djelimično stavljeno van snage rješenje kojim su apelantu priznata navedena prava, te mu je utvrđena naknada za prijevoz na posao i sa posla. Protiv navedenog rješenja apelant je izjavio prigovor predsjednici suda koji je odbijen kao neosnovan rješenjem od 10. aprila 2018. godine.

8. Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, Općinski sud je zaključio da su sve naknade sudija i tužilaca u Federaciji BiH regulirane zakonom koji je *lex specialis* u odnosu na druge akte, tj. Zakonom o plaćama. S tim u vezi, članom 6.b citiranog zakona, tj. izmjenama i dopunama tog zakona iz 2013. godine je regulirano pravo na naknadu troškova prijevoza sudiji od mjesta stanovanja do mjesta rada u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza, pa pošto apelant u dane vikenda putuje u mjesto prebivališta, priznati su mu stvarni troškovi prijevoza u visini povratne karte, što i nije sporno. Međutim, citiranim zakonom niti jednim stavom nije regulirano pravo na

naknadu za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, što, prema ocjeni Općinskog suda, direktno upućuje na zaključak da tuženi nije obavezan apelantu utvrditi, a zatim i isplatiti utuženu naknadu. Pri tome je naglasio da je primjenu drugih propisa Zakon o plaćama direktno isključio odredbom člana 17. kojom je propisano da odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama Federacije Bosne i Hercegovine koje su u suprotnosti sa odredbama tog zakona prestaju da važe danom stupanja na snagu tog zakona. Slijedom navedenog, Općinski sud je dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na isplatu naknade za odvojeni život i smještaj u mjestu rada odbio u cijelosti kao neosnovan.

9. U vezi sa dijelom tužbenog zahtjeva kojim apelant potražuje isplatu na ime nezakonito umanjenih plaća, koji zasniva na tvrdnjama da mu je kao zaposleniku porez na dohodak obračunat na netoprimanja, a ne na brutoprimanja, kako to propisuje Zakon o porezu na dohodak, Općinski sud je imao u vidu odredbe čl. 7. i 123. ZPP, naglasivši da apelant nije proveo dokaz finansijskim vještačenjem pred sudom zbog čega sud nije mogao utvrditi eventualnu visinu razlike utuženog potraživanja koje se konkretno potražuje koje, zbog izostanka postupka finansijskog vještačenja, sud smatra nedokazanim. Pri tome Općinski sud je naveo da se apelant neosnovano poziva na član 10. Zakona o porezu na dohodak kojim je propisano da se dohodak od nesamostalne djelatnosti smatra brutoplaća koju radnik ostvaruje na osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa, a ne netoplaća. Također, apelantovo pozivanje na pogrešnu primjenu procedure utvrđivanja visine brutoplaće, te primjene člana 49. Zakona o porezu na dohodak koji je, prema apelantovom stavu, tuženi bio dužan primijeniti prilikom obračuna visine netoplaće je, prema ocjeni Općinskog suda, više ekonomska nego pravna kategorija, što je vidljivo iz priloženih platnih lista iz kojih je jasno vidljiva metodologija načina obračuna plaće, te sistema plaćanja poreza na plaću koja je u direktnoj suprotnosti sa apelantovim navodima. Pored toga, Općinski sud je, zbog nemogućnosti da utvrdi eventualne nezaklonitosti obračuna usljed izostanka prethodno navedenog finansijskog vještačenja, tj. provođenja stručnog mišljenja u pogledu primjene relevantnih zakonskih odredaba, prihvatio navode tuženog da, shodno članu 10. Zakona o porezu na dohodak, sva lična primanja iz radnog odnosa podliježu plaćanju poreza osim primanja iz čl. 5. i 6. tog zakona. Slijedom navedenog, Općinski sud je zaključio da apelantu, kao i drugim nosiocima pravosudnih funkcija, nije izvršeno nezakonito umanjenje plaće koja je zagantirana, već da mu je nesporno isplaćena plaća nakon izmirenja poreza na dohodak, koja pada na teret nosioca funkcije kao krajnjeg korisnika, a ne na teret budžeta tuženog.

10. Odlučujući o apelantovoj žalbi Kantonalni sud je donio Presudu broj 51 0 Rs 141466 19 Rsž od 9. aprila 2019. godine kojom je žalbu odbio i prvostepenu presudu potvrdio.

11. Kantonalni sud je, ispitujući žalbene prigovore u svjetlu prvostepene presude, utvrdio da su prigovori neosnovani. Kantonalni sud je, između ostalog, naveo da je prvostepeni sud pravilno zaključio kada je u pitanju apelantov zahtjev na ime naknade za odvojeni život, jer Zakonom o plaćama nije propisana naknada za odvojeni život. U tom smislu Kantonalni sud je naveo da je Presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine utvrđeno da odredbe navedenog zakona koje se odnose na naknade sudija i tužilaca nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije BiH zbog čega je navedenom presudom naloženo Parlamentu Federacije BiH da u roku od šest mjeseci od objavljivanja dopuni Zakon o plaćama i regulira prava sudija na naknadu za troškove ishrane i troškove prijevoza. Istom presudom Ustavnog suda Federacije BiH, između ostalog, odbijen je zahtjev za utvrđivanje naknada za odvojeni život. S tim u vezi, Kantonalni sud je istaknuo da je Parlament Federacije BiH, postupajući po nalogu Ustavnog suda Federacije BiH iz navedene presude, donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama, koji je objavljen 2013. godine, kojim su utvrđena prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na naknadu za troškove ishrane, naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla, naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika, naknadu zbog bolesti ili povrede, naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti, naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju.

12. Dalje, Kantonalni sud je naveo da je apelant u završnom izlaganju u prvostepeni spis uložio presude Suda Bosne i Hercegovine od 30. juna 2017. godine i od 11. januara 2017. godine, koje, prema ocjeni Kantonalnog suda, ne mogu biti pravna praksa u konkretnom predmetu. S tim u vezi, Kantonalni sud je naveo da je u navedenim odlukama Suda Bosne i Hercegovine odlučivano o troškovima prijevoza, toplog obroka i odvojenog života za tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine na koje se ne primjenjuje zakon koji se odnosi na apelanta u konkretnom predmetu, tj. Zakon o plaćama, nego se primjenjuje drugi zakon, tj. Zakon o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, a koji se odnosi na sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, sudije Suda Bosne i Hercegovine i tužioce Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

13. Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud pravilno postupio i kada je odbio apelantov zahtjev za isplatu određenog novčanog iznosa zbog nezakonito umanjenih plaća koji apelant zasniva na tvrdnjama da mu je porez na dohodak obračunat na netoprimanja, a ne na brutoprimanja, pri čemu je ponovio činjenično utvrđenje i pravni zaključak prvostepenog suda. Prema ocjeni Kantonalnog suda, apelantove tvrdnje su neosnovane jer, u skladu sa odredbom člana 7. stav 2. Zakona o porezu na dohodak, osnovicu poreza na dohodak predstavlja dohodak koji je poslodavac isplatio zaposleniku, a to je iznos netoplaće koji se i oporezuje. Kantonalni sud je, između ostalog, naveo da je, saglasno

pravilima materijalnog prava sadržanim u Zakonu o porezu na dohodak, te uprkos tome što je apelant sudija Općinskog suda u Bugojnu, obveznik plaćanja poreza na dohodak - član 2. i član 27. stav 2. navedenog zakona, a obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak u konkretnom slučaju vrši tuženi iz čijeg budžeta se isplaćuje plaća apelantu. S tim u vezi, Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud pravilno zaključio da apelant, u skladu sa članom 7. stav 1. u vezi sa članom 123. stav 1. ZPP, nije dokazao da su mu nezakonito umanjene plaće za utuženi period, jer istinitost određene tvrdnje dokazuje, u pravilu, onaj ko tvrdi da određena činjenica postoji, a ne onaj koji poriče njeno postojanje.

14. Konačno, Kantonalni sud je naveo da je prvostepeni sud propustio odlučiti o apelantovom zahtjevu kojim je tražio da se ponište kao nezakonita rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine, pa je, u smislu odredbe člana 194. stav 3. ZPP, apelantovu žalbu u tom dijelu ocijenio kao prijedlog za donošenje dopunske presude o kome će prvostepeni sud odlučiti u skladu sa čl. 192. i 193. ZPP.

15. Vrhovni sud je, odlučujući o apelantovoj reviziji protiv drugostepene presude, donio Rješenje broj 51 0 Rs 141466 19 Rev od 7. maja 2020. godine kojim je reviziju odbacio kao nedopuštenu, jer vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ne prelazi vrijednosni cenzus propisan odredbom člana 237. stav 2. ZPP, odnosno zbog nepostojanja uvjeta za dopuštenost revizije iz stava 3. člana 237. ZPP.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

16. Apelant smatra da mu je osporenom presudom povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i zabrana diskriminacije iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine i člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odnosno člana 14. Evropske konvencije, te člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju. Apelant, u suštini, smatra da je Kantonalni sud pri donošenju osporene odluke pogrešno primijenio materijalno pravo, te da je tuženi, isplaćujući predmetne naknade ostalim zaposlenim u svojim organima, izvršio diskriminaciju sudija i tužilaca, dovodeći ih u neravnopravan položaj u odnosu na ostale zaposlenike i pri tome se pozvao na odluke Ustavnog suda br. *AP 2609/06*, *AP 2587/05* i *AP 3466/11*.

17. Apelant je naveo da je Vlada tuženog u zaključku od 20. jula 2012. godine, koji nikada nije stavljen van snage, priznala pravo sudijama na naknadu troškova života i odvojenog života u

mjesečnom iznosu od 200,00 KM, sve s ciljem izjednačavanja položaja sudija u odnosu na druge državne službenike. Pored toga, apelant je naveo da je članom 3. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća i dodataka na plaću priznato pravo državnim službenicima tuženog na nadoknadu troškova smještaja i odvojenog života u iznosu od 200,00 KM ukoliko obavljaju funkciju u mjestu koje je od mjesta njihovog prebivališta udaljeno više od 70 km. Na isti način je pravo na naknadu za odvojeni život i smještaj priznato i državnim službenicima članom 4. Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaća koju je donijela Vlada FBiH. Međutim, i pored toga, prema apelantovom mišljenju, Kantonalni sud arbitrarno zaključuje da mu ne pripada priznato pravo isključivo zbog toga što sudijama to pravo nije priznato odredbama Zakona o plaćama, te zbog toga što su članom 17. tog zakona stavljene van snage odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama u FBiH koje su u suprotnosti sa odredbama tog zakona. Apelant navodi da je neshvatljivo zbog čega je Kantonalni sud zanemario djestvo zaključka Vlade tuženog, naročito kad se uzme u obzir da je donesen nakon što je Ustavni sud FBiH, a kasnije i Ustavni sud (*AP 3466/11* od 15. aprila 2015. godine) utvrdio da su sudije i tužioci diskriminirani u odnosu na državne službenike u pogledu prava na naknadu troškova prijevoza, te smještaja i odvojenog života usljed čega je naloženo zakonodavnoj vlasti da u tom dijelu Zakon o plaćama dopuni. Međutim, odluke ustavnih sudova su ispoštovane samo djelomično, i to isključivo u pogledu prava na troškove prijevoza, a ne i u pogledu troškova smještaja i odvojenog života.

18. Pored toga, apelant navodi da Kantonalni sud nije ocijenio Odluku Ustavnog suda broj *U 7/12* od 30. januara 2013. godine kojom je utvrđeno da je zakonodavna vlast donošenjem Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca onemogućila sudijama da ostvare pravo na naknadu troškova odvojenog života i smještaja, te da su samim time u pogledu ostvarivanja istih prava diskriminirani u odnosu na zaposlenike u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti. Samim time postojala je obaveza zakonodavne vlasti na svim nivoima BiH, a tako i na nivou tuženog, da izvrši usaglašavanje odredaba Zakona o plaćama radi omogućavanja sudijama da ostvare pravo na naknadu troškova odvojenog života i u istom obimu koji imaju zaposleni u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

19. Također, smatra da mu je povrijeđeno pravo na pravično suđenje zbog toga što prvostepeni sud nije odlučio o konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, odnosno da se ponište kao nezakonita rješenja predsjednice Općinskog suda u Bugojnu od 26. marta i 10. aprila 2018. godine.

20. Apelant je u dopuni apelacije dostavio rješenje Vrhovnog suda od 7. maja 2020. godine.

b) Odgovor na apelaciju

21. Kantonalni sud je naveo da ostaje pri pravnom stavu koji je izražen u drugostepenoj presudi. U tom smislu Kantonalni sud je istaknuo da se apelantovo pravo, kao sudije Općinskog suda u Bugojnu, na naknadu za odvojeni život ima procjenjivati prema odredbama Zakona o plaćama, koji je specijalni zakon, što znači da nema mjesta za primjenu Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće i dodatku na plaće, a ni zaključka Vlade tuženog od 20. jula 2012. godine na čemu apelant neosnovano insistira u svojoj apelaciji. Uporište za navedeni stav Kantonalni sud nalazi u presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj *U 28/11* od 24. januara 2012. godine kojom je utvrđeno da odredbe navedenog zakona koje se odnose na naknade sudija i tužilaca nisu u saglasnosti sa Ustavom Federacije BiH, te je u skladu sa nalogom iz navedene presude donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji je objavljen 2013. godine, kojim nije propisana naknada za odvojen život nosiocima pravosudne funkcije. Dalje, Kantonalni sud je naveo da je Zakon o porezu na dohodak relevantan materijalnopравни propis prema kojem se vrši obračun i plaćanje poreza na dohodak nosioca pravosudne funkcije. U skladu sa odredbama člana 7. st. 2. i 10. navedenog zakona, osnovicu poreza na dohodak predstavlja netoplaća nosioca pravosudne funkcije, a ne brutoplaća, što znači da obaveza plaćanja poreza na dohodak pada na teret nosioca pravosudne funkcije kao krajnjeg korisnika, a ne na teret budžeta kantona iz kojeg se isplaćuje plaća nosiocu pravosudne funkcije. Slijedom izloženog, predloženo je da se apelacija tužioca odbije kao neosnovana.

22. Općinski sud je naveo da iz zaprimljene apelacije proizlazi da je ona podnesena zbog istih činjeničnih i pravnih razloga koji su već objašnjeni i koji predstavljaju stav sudova prilikom presuđenja konkretne pravne stvari. Pri tome Općinski sud je istaknuo da apelant nije diskriminiran u odnosu na državne službenike izvršne vlasti FBiH i tuženog, niti da su ga donesenom odlukom sudovi lišili njegovog prava na imovinu, a niti da se radi o arbitrarnom tumačenju materijalnopravnih propisa. S tim u vezi, Općinski sud je naveo da je u zakonito provedenoj proceduri i u postupku propisanom ZPP usvojio stav da apelantovo potraživanje naknade za odvojeni život i smještaj, kao i potraživanje iznosa na ime nezakonito umanjjenih plaća nije osnovano zbog toga što su sve naknade sudija i tužilaca u FBiH, suprotno apelantovom pozivanju, regulirane zakonom koji je *lex specialis* u odnosu na druge akte, tj. Zakonom o plaćama.

23. Tuženi je naveo da je predmetna apelacija neosnovana. S tim u vezi, tuženi je istaknuo da su sudovi dali relevantno obrazloženje o svim činjenicama i dokazima koje je apelant predložio i razloge za odbijanje apelantovog tužbenog zahtjeva. Smatra da je apelacija neosnovana i predlaže da Ustavni sud odbije apelaciju kao takvu.

V. Relevantni propisi

24. **Zakon o parničnom postupku** ("Službene novine Federacije BiH" br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst relevantnih odredaba, sačinjen u Ustavnom sudu BiH, koji glasi:

Član 7.

- (1) *Stranke su dužne iznijeti sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvoditi dokaze kojima se utvrđuju te činjenice.*
- (2) *Sud će razmotriti i utvrditi samo činjenice koje su stranke iznijele i odrediti izvođenje samo onih dokaza koje su stranke predložile, ako zakonom nije drugačije određeno.*
- (3) *Sud je ovlašten utvrditi i činjenice koje stranke nisu iznijele i naložiti izvođenje dokaza koje stranke nisu predložile ako iz rezultata rasprave i dokazivanja proizilazi da stranke idu za tim da raspoložu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati (član 3. stav 2.).*

Član 123.

- (1) *Svaka stranka dužna je dokazati činjenice na kojima zasniva svoj zahtjev.*
- (2) *Sud će slobodnom ocjenom dokaza utvrditi činjenice na osnovu kojih će donijeti odluku.*

25. **Zakon o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH** ("Službene novine Federacije BiH" br. 72/05 i 22/09) u relevantnom dijelu glasi:

Član 14.

Naknada za putne troškove

Sudije, tužioci i stručni saradnici iz člana 4. ovog Zakona imaju pravo na naknadu za putne troškove u skladu sa propisima o unutrašnjem poslovanju suda ili tužilaštva i odobrenim budžetom suda odnosno tužilaštva.

Član 17.

Stavljanje odredbi van snage

Odredbe sadržane u drugim zakonima, propisima ili odlukama Federacije Bosne i Hercegovine koje su u suprotnosti s odredbama ovog Zakona prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog Zakona.

26. Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U 28/11 od 24. januara 2012. godine ("Službene novine Federacije BiH" broj 27/12 od 28. marta 2012. godine) u relevantnom dijelu glasi:

1. Utvrđuje se da Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 72/05 i 22/09) u dijelu koji se odnosi na naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika nije u saglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

2. Saglasno članu IV.C.12. b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine nalaže se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove presude u "Službenim novinama Federacije BiH" dopuni zakon iz tačke 1. ove presude poštujući ustavni princip jednakosti pred zakonom i reguliše prava sudija, tužilaca i stručnih saradnika na: naknadu za troškove ishrane; naknadu troškova prijevoza na posao i sa posla; naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika; naknadu zbog bolesti ili povrede; naknadu troškova za slučaj smrti, teške bolesti ili invalidnosti; naknadu za porodiljski dopust i na otpremninu prilikom odlaska u penziju kao i ostalim budžetskim korisnicima.

3. Odbija se dio zahtjeva za utvrđivanje naknada za odvojen život, za troškove selidbe i za jubilarnu nagradu.

4. U slučaju da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine ne postupi po nalogu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine i u ostavljenom roku ne izvrši dopunu zakona iz tačke 1. izreke ove presude, pravo na navedene naknade sudija, tužilaca i stručnih saradnika će biti rješavano shodnom primjenom propisa kojim su uređene naknade izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i organima izvršne vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, državnih službenika i namještenika u organima državne službe Federacije Bosne i Hercegovine, pravobranilaca, službenika sudske policije i zatvorskih policajaca - stražara u kazneno - popravnim zavodima Federacije Bosne i Hercegovine.

27. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 55/13) u relevantnom dijelu glasi:

Član 2.

Iza člana 6. dodaju se novi čl. 6a., 6b. i 6c. koji glase:

"Član 6a.

Naknada za ishranu tokom rada

Sudija, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku rada (topli obrok), u visini 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji po zadnjem statističkom podatku.

Član 6b.

Naknada za prijevoz na posao i s posla

Sudiji, tužiocu i stručnom saradniku kome nije organiziran službeni prijevoz na posao i s posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje 2 km, pripada naknada za troškove prijevoza u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog prometa.

U međugradski promet spadaju mjesta koja su udaljena od mjesta rada preko 70 km.

Član 6c.

Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika

U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih praznika, sudac, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na naknadu osnovne plaće, razmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za postotak utvrđen Kolektivnim ugovorom.

Visina naknade i uvjeti za ostvarivanje naknade utvrdit će se aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Obračun naknade iz stava 1. ovog člana vrši se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža. Naknada iz ovog člana čini sastavni dio plaće.

Član 3.

Član 11. mijenja se i glasi:

"Otpremnina

Sudija, tužilac i stručni saradnik imaju pravo na otpremninu pri odlasku u penziju u visini svojih pet ostvarenih prosječnih neto plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

Član 4.

Iza člana 12. dodaje se novi član 12a. koji glasi:

"Član 12a.

Naknada za porodijski dopust

Sudija, tužilac i stručni saradnik za vrijeme porodijskog dopusta imaju pravo na naknadu plaće prema propisima kantona kojim se uređuje ova oblast, prema mjestu uplate doprinosa s tim da razlika do visine pune plaće se uplaćuje iz budžeta kojim se finansira rad suda, odnosno tužilaštva u kojem se sudija, tužilac i stručni saradnik nalaze u radnom odnosu."

Član 5.